

Norsk
Utenrikspolitisk
Institutt

Årsrapport 2019

Norsk Utenrikspolitisk Institutt

Årsrapport 2019

Utgitt av NUPI - Norsk Utenrikspolitisk Institutt

Utgiver: Norsk Utenrikspolitisk Institutt
Copyright: © Norsk Utenrikspolitisk Institutt 2019

Adresse: C.J. Hambros plass 2d
P.O. Box 7024 St. Olavs plass
NO-0130 Oslo
Internett: www.nupi.no
Epost: post@nupi.no
Fax: [+ 47] 22 99 40 50
Tel: [+ 47] 22 99 40 00

Innhold

I.	Styrets beretning	4
II.	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	7
	Viktige satsningsområder og hovedmål	7
	Kommentarer til regnskapet	7
	Finansiering	8
	Medarbeidere.....	9
III.	Årets aktiviteter og resultater	11
	Virksomhetsmål 1 – forskning.....	11
	Virksomhetsmål 2 – kommunikasjon og formidling.....	15
	Virksomhetsmål 3 – intern drift	18
	Andre forhold – rapporteringskrav i tildelingsbrevet	19
	Likestilling	22
IV.	Styring og kontroll i virksomheten.....	25
	NUPIs styre	25
	NUPIs organisasjon og ledelse.....	25
V.	Vurdering av fremtidsutsikter	27
	Faktorer av betydning for NUPIs fremtid	27
	Risikovurdering.....	29
VI.	Årsregnskap 2019	32
	Ledelsens kommentar til årsregnskapet for 2019.....	32
	Resultatregnskap 2019.....	34
	Balanse 31.12.2019	35
	Balanse 31.12.2019	36
	Kontantstrømoppstilling etter den direkte modellen.....	37
	Regnskapsprinsipper	38
	Noter til regnskapet	44

I. Styrets beretning

Styret er tilfreds med NUPIs resultater i 2019. Den internasjonale orden endres raskt og NUPIs aktivitet er et viktig bidrag til å forsterke kunnskapsgrunnlaget omkring internasjonal politikk, norsk utenrikspolitikk og dermed også Norges evne til å løse viktige samfunnsutfordringer.

NUPIs kompetanse og faglige profil gjør at instituttet er godt rustet til å spille en viktig rolle i å realisere sentrale mål i Regjeringens langtidsmelding for forskning, ikke minst rundt SDG-er, samt målet om å bedre forstå internasjonale endringer og hvordan dette påvirker sikkerhet og samfunnsutviklingen i Norge.

Styret er tilfreds med at NUPIs økonomi er sunn og at den faglige staben er sterk. NUPI har i 2019 vært konkurransedyktig. Konkurransesituasjonen nasjonalt og internasjonalt er også hard, og det er gledelig at NUPI vinner på både nasjonale og internasjonale konkurransearenaer. I 2019 fikk NUPIs forskere ansvar for blant annet å lede et nytt H2020 prosjekt, NUPI fikk også flere prosjekter fra Forskningsrådet og i oppdragsmarkedet. Det er et uttrykk for kvalitet og relevans av forskningen. NUPIs aktivitet er i det vesentlige finansiert gjennom prosjekter og oppdrag og grunnfinansieringen gjennom Forskningsrådets basisfinansiering er omtrent 14 prosent.

2019 var det første året for Forskningsrådets nye system for utlysning, evaluering og tildeling av midler. Strukturomleggingen har hatt stor påvirkning på NUPIs aktiviteter og arbeidssyklus. Styret mener at det er positivt at man har fått økt klarhet og forenkling rundt evalueringskriterier, men det nye systemet har også gitt usikkerhet, spesielt med hensyn til vurdering av relevans i forhold til utlysningen. Når man ser på erfaringen etter dette første året er det viktig å minne om at målet for reformen var at det nye systemet skulle bidra til en bedre og mer effektiv prosess og gi økt suksessrate. Styret er tilfreds med hvordan NUPI har gjennomført omleggingen, og den har også bidratt til sterkere indre koordinering og integrasjon mellom forskere, og også mellom forskere og administrasjon og kommunikasjon. Men vi vil samtidig bemerke viktigheten av at Forskningsrådet i det videre arbeidet med reformen bidrar til å redusere usikkerhet rundt hvordan det nye systemet fungerer, forbedrer måten relevansvurderinger inngår, og setter i gang tiltak.

I 2019 har NUPI levert tilfredsstillende på styringsparameterne departementet har for virksomheten selv om ikke alle resultatmålene er oppnådd. Omfanget av akademisk publisering ved NUPI er fortsatt svært høy, selv om den er noe lavere enn i 2018. Det kan ikke være et mål for NUPI å utelukkende legge vekt på kvantitet, det er viktig at også hensyn til kvalitet, originalitet og vitenskapelig «impact» blir vektlagt.

Prosjektinngangen har vært god. Antallet nasjonale og internasjonale søknader har vært høy og de internasjonale inntektene er i oppgang. Vi

registrerer samtidig at NUPI har et godt opplegg for gjennomføring av doktorgrader. Styret har i året som har gått gitt innspill til diskusjon med Kunnskapsdepartementet om hensiktsmessigheten ved nivået på noen av styringsparameterne som departementet fastsetter, spesielt målet om antall doktorgrader og antall publikasjoner. Styret ser ellers frem til eventuelle avklaringer for videre rammebetingelser rundt instituttpolitikken, som ventes avklart i 2020.

I takt med at samfunnsmessig effekt har økt betydning, har NUPI fortsatt å videreutvikle sin formidlingsvirksomhet. NUPI har et generelt høyt aktivitetsnivå og har også i 2019 arrangert en rekke store fagkonferanser. Styret ser positivt på at NUPI prioriterer denne delen av sitt samfunnsoppdrag, og at NUPIs forskere bidrar aktivt i ordskiftet om utenrikspolitiske spørsmål gjennom foredrag, kronikker, mediedebatter, skolebesøk, rundebord med sentrale aktører og i høringer med mer. Styret er også positive til at NUPI bruker ulike digitale plattformer aktivt.

Styret har også i 2019 hatt en strategisamling med NUPIs ledergruppe. Refleksjonen omfattet NUPIs mål og ambisjoner, tematiske innretting, organisering, samt hvordan NUPI kan sikre en god balanse mellom akademisk aktivitet og samfunnsmessig relevans. Arbeidet ble fulgt opp i virksomhetsplan, budsjett og andre strategiske prosesser.

I 2019 har det ikke vært noen større negative hendelser knyttet til sikkerhet og risiko. Det er samtidig viktig at NUPI har oppmerksomhet mot ulike risikofaktorer, spesielt reiser til risikoutsatte områder, den betydelige arrangementsvirksomheten, samt håndteringen av informasjonssikkerhet og IKT-systemer. Styret ser også positivt på at NUPI arbeider for å styrke kjønnsmessig balanse og er tilfreds med at det er god balanse i ledergruppen.

Oslo 04.03.2020

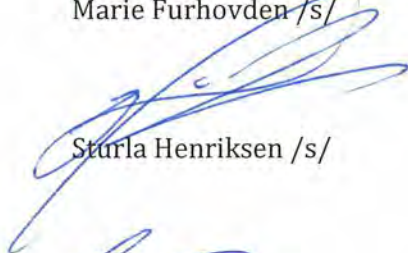
Kate Hansen Bundt /s/

Målfrid Braut-Hegghammer /s/

Marie Furhovden /s/

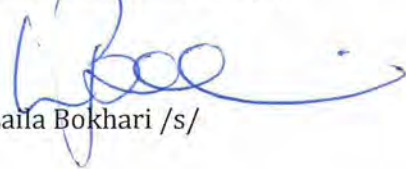
Sturla Henriksen /s/

Alf Håkon Hoel /s/

Jon Harald Sande Lie /s/

Laila Bokhari /s/

Gunhild Hoogensen Gjørv /s/

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Kunnskapsdepartementets (KD) etatsstyring av NUPI er bygget på vedtektene for virksomheten og målsettingene i finansieringssystemet for instituttsektoren. De to virksomhetsmålene departementet styrer etter er hentet fra formålsbestemmelsen i vedtektene.

Virksomhetsmål 1

NUPI skal bidra til økt innsikt i mellomfolkelige spørsmål ved å drive forskning og utredning og ved å spre informasjon om internasjonale forhold. Instituttet skal selv bygge opp og vedlikeholde kompetanse på områder av sentral betydning for norsk utenrikspolitikk.

Virksomhetsmål 2

NUPI skal være et ledende miljø for presentasjon og diskusjon om internasjonal politikk, med særlig ansvar for å ivareta kommunikasjon med elever, studenter og den brede offentlighet.

Styringsparameterne for det første virksomhetsmålet sammenfaller med indikatorene i finansieringssystemet for instituttsektoren, og fastsettelsen av prestasjonskravene under virksomhetsmål 1 er bygget på vedtektene for virksomheten og målsettingene i finansieringssystemet for instituttsektoren. For det andre målet blir prestasjonskravene til etter dialog mellom departementet og NUPI.

Viktige styringsdokumenter for NUPI er tildelingsbrevet fra departementet og den styrevedtatte virksomhetsplanen.

Viktige satsningsområder og hovedmål

NUPIs virksomhet er organisert i fire forskningsgrupper, som også reflekterer faglige prioriteringer. Forskningsgruppen for Sikkerhet og forsvar, Global orden og diplomati, Russland, Asia og internasjonal handel, samt Forskningsgruppen for fred, konflikt og utvikling. Disse områdene dekker et bredt spekter av den internasjonale arenaen og sentrale områder i norsk utenrikspolitikk. NUPI er i tillegg innndelt i flere og mer spissede satsinger og tverrfaglige sentre. Flere av våre prosjekter går også på tvers av de ulike forskergruppene.

Kommentarer til regnskapet

Regnskapet for 2019 viser et overskudd på NOK 71 005.

NUPI er organisert som et statlig forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, og overskudd kan bare genereres på det som ifølge retningslinjene for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) er definert som oppdragsprosjekter. De fleste av NUPIs prosjekter er bidragsprosjekter som ikke kan generere slikt overskudd.

Kostnader ved NUPI knyttes både til faste kostnader og prosjektkostnader. Det samlede kostnadsbildet varierer fra år til år, avhengig av hvordan prosjektporteføljen ser ut. Noen prosjekter er store og kompliserte, gjerne med eksterne samarbeidspartnere som det ofte koster ekstra å drifte, mens andre er mindre og/eller bare involverer NUPIs egne forskere. Så lenge de variable kostnadene er dekket av tilsvarende inntekter fra oppdragsgiver/finansieringskilde er det lett å håndtere variasjonene. NUPIs ledelse legger vekt på å søke å holde kostnadene ved driften nede, samt sikre effektiv prosjektstyring.

De samlede inntektene var i 2019 på 108,7 MNOK.

Finansiering

NUPIs formål er å arbeide med utenrikspolitiske spørsmål. Det betyr at markedet for finansiering av virksomheten/prosjektene er begrenset, med særlig Utenriksdepartementet og Forskningsrådet som de viktigste finansieringskildene. Tabellen nedenfor viser hvordan NUPIs inntekter fordeler seg på ulike finansieringskilder de tre siste årene, og tegner et bilde av en god differensiering.

	2017 MNOK	2018 MNOK	2019 MNOK	2019 prosent
Norges forskningsråd (basisbevilgning)	15,9	16,8	16,6	15 %
Utsatt inntektsføring (basisbevilgning)	-1,8	-0,9	-1,5	-1 %
Korreksjon jfr. «forpliktelsesmodellen» *)	0,9	0,4	0,3	0
Kunnskapsdepartementet (tilskudd) **)	4,8	5,8	5,4	5 %
Utsatt inntektsføring CASS		-0,2	-0,1	
Norges forskningsråd (Strategiske institutttsatsinger)	0	0	2,1	2%
Utsatt inntektsføring (SIS)			-1,8	-2 %
Norges forskningsråd (prosjekter)	31,6	30,6	33,8	31 %
Utenriksdepartementet	36,1	32,9	38,3	35 %
Forsvarsdepartementet	6,9	6,9	7,0	6 %
Utenlandske finansieringskilder	6,0	7,2	4,5	4 %
Andre inntekter	4,3	3,6	4,0	4 %
SUM Inntekter	104,8	103,3	108,7	100 %

*) Se mer om regnskapsprinsipper i kap. VII Årsregnskap

***) I 2018 inkludert en ekstrabevilging på 0,5 MNOK til gjennomføring av ekstraordinære IKT-sikkerhetstiltak

Basisfinansieringen utgjorde i 2019 omtrent 14 prosent, samtidig hadde NUPI også et tilskudd på 5 prosent fra Kunnskapsdepartementet knyttet til samfunnsoppdraget. Inntektene er i 2019 noe økt både fra Forskningsrådet og fra Utenriksdepartementet. Internasjonale inntekter gikk ned fra 7,2 MNOK i 2018 til cirka 4,5 MNOK i 2019. Dette ligger noe under måltallet, på 5,0 MNOK, men på grunn av fordelingen av inntekten fra H2020-prosjektet EUNPACK som ble avsluttet i 2019 er det relevant å se 2018 og 2019 i sammenheng. Gjennomsnittet for disse to årene var på 5,9 MNOK. I tillegg til at et ERC-prosjekt hadde oppstart i 2019 fikk vi innvilget et nytt, stort H2020-prosjekt. Disse to EU-finansierte prosjektene vil bidra betydelig til de internasjonale inntektene i årene som kommer. Vi registrerer at markedet for finansiering av virksomheten/prosjektene er begrenset, og for NUPI er Utenriksdepartementet og Forskningsrådet særlig viktige som finansieringskilder.

I 2019 ble 19,8 av totalt 108,6 MNOK overført til samarbeidspartnere ute eller hjemme. Det er en håndfull store prosjekter som står for den vesentligste delen av dette beløpet: 4 UD-prosjekter og 13 prosjekter finansiert av Forskningsrådet. Fradrag for disse inntektene endrer ikke vesentlig på den prosentvise inntektsfordelingen mellom de ulike finansieringskildene.

Basisfinansieringen og tilskuddet fra Kunnskapsdepartementet utgjorde til sammen 19 prosent av NUPIs inntekter i 2019

Medarbeidere

Størrelsen på og sammensetningen av NUPIs stab har vært relativt stabil over de siste årene. Endringene skyldes primært prosjektmessige behov og midlertidige ansettelser. Det er samtidig stadig utskiftninger i staben. I 2019 utlyste vi 8 stillinger. Vi hadde ved utgangen av 2019 et høyt antall studenter og også flere PhD kandidater.

Årsverk	2017	2018	2019	Endring
Forskere	38,0	38,6	38,8	+ 0,2
Faglige rådgivere	2,3	0,7	0,6	- 0,1
Kommunikasjon	5,2	5,3	5,4	+ 0,1
Administrasjon	9,5	10,2	9,6	- 0,6
Assistenten og studenter	2,4	5,1	7,0	+1,9
Læringer	2,0	2,3	2,2	-0,1
SUM	59,4	62,2	63,6	+1,4

Andelen kvinnelige forskere gikk noe opp i 2019, til 40,2%, mens det absolutte antallet gikk opp fra 15,4 til 15,6 årsverk. Se mer om dette i kapittel VII Årsrapport om likestilling.

I kommunikasjonsavdelingen hadde vi pr. 31. desember 2019 to medarbeidere som jobbet med generell kommunikasjon, én som jobbet med skolerettet informasjon (inkludert «Hvor hender det?»), en lærling, samt to som jobbet med biblioteket. Den ene i biblioteket hadde 60 prosent stilling.

I administrasjonsavdelingen hadde vi ved årsskiftet, i tillegg til administrasjonssjefen, to personer på regnskap, tre på forskningsadministrasjon (hvorav en i 60% permisjon), to på IKT (hvorav én i 20% stilling, pluss en lærling), én på personal og én på service og drift (pluss en lærling). I tabellen over er direktøren tatt med i gruppen Administrasjon.

III. Årets aktiviteter og resultater

NUPIs to viktigste styringsdokumenter er tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet (KD) og den styrevedtatte virksomhetsplanen. Rapporten nedenfor forholder seg til begge. Tildelingsbrevet opererer med to virksomhetsmål. Disse er også sentrale i virksomhetsplanen, som i tillegg har et tredje virksomhetsmål; den interne driften av NUPI.

Virksomhetsmål 1 – forskning

«NUPI skal bidra til økt innsikt i mellomfolkelige spørsmål ved å drive forskning og utredning og ved å spre informasjon om internasjonale forhold. Instituttet skal selv bygge opp og vedlikeholde kompetanse på områder av sentral betydning for norsk utenrikspolitikk.»

Styringsparametere og prestasjonskrav fra KD

Styringsparameterne er de samme som for finansieringssystemet i instituttsektoren, og nedenfor presenteres prestasjonskrav (mål) og resultater:

	Resultat 2017	Resultat 2018	Mål 2019	Resultat 2019
Vitenskapelig publisering (poeng)	132	137	110	100**
Avlagte doktorgrader *)	0	1	2	1
Inntekter internasjonale kilder (MNOK)	6,0	7,2	5,0	4,5
Nasjonale oppdragsinntekter (MNOK)	2,7	2,4	3,7	3,1

*) Målsettingen er to doktorgrader pr år i snitt for de tre siste årene

***) Foreløpig estimat, endelig tall klart i april

2019 ble nok et godt år for NUPI, med hensyn til vitenskapelig publisering. Estimater er at vi forventes å levere ca. 100 poeng, som er noe under målet og under det nivået vi har hatt de siste tre svært gode årene, men er likevel et godt resultat.

Årsakene til at vi publiserer så vidt høyt er sammensatt. Den viktigste grunnen er at våre ansatte arbeider hardt og målrettet med sikte på publisering. Vi har en sterk kultur for dette og vi har også økonomiske insentiver som stimulerer publisering. Vi ser også at en stor del av forskerne karrieremessig nå er på et stadium der de publiserer mer og bedre. Det er for øvrig naturlig at antall publikasjoner svinger noe over tid, for den enkelte og for instituttet som helhet. I 2019 var det noen færre forskere som publiserte monografier på gode internasjonale forlag, og det bidro også til å trekke tallet noe ned.

Vi er også tilfredse med at vi ikke bare publiserer mer målt i antall poeng, men at NUPI også publiserer arbeider av høyere kvalitet, og at antallet av våre publikasjoner i slike publikasjonskanaler (nivå 2) øker over tid både i

forhold til tidsskrifter og bøker. Vårt langsiktige mål er å ligge på et høyt publiseringsnivå over tid, og å sikre god vitenskapelig «impact».

I 2019 var det 2 ansatte som leverte inn doktorgraden, en av disse ventes å bli godkjent i 2020, den andre ble godkjent i 2019. NUPI har gode systemer for veiledning og oppfølging av den enkelte, men det er naturlig at det kan være svingninger over tid. NUPI har i 2019 fortsatt med å støtte finansiering av PhD, og 3 nye stipendiatstillinger ble besatt i 2019. Det er viktig for NUPIs faglige utvikling å ha stipendiater, men å møte målkravet med 2 doktorgrader årlig i snitt i en treårsperiode er krevende, og det fordrer at vi til enhver tid må finne finansiering via prosjekter, samt at vi må stille basismidler tilgjengelig for tilleggsfinansiering.

Måltallet for internasjonale inntekter har vært en viktig satsing for NUPI de siste årene. Vi har gradvis økt inntektene, men i 2019 gikk inntektene noe ned og vi hadde 4,5 millioner i internasjonale inntekter. Vi har i 2019 sendt et høyt antall søknader til internasjonale utlysninger. ERC-prosjektet vi fikk innvilget i 2018 hadde oppstart i 2019, men trappes opp i 2020, og i tillegg fikk vi i 2019 innvilget et nytt H2020-prosjekt, PREVEX. Dette har oppstart i januar 2020. Disse to prosjektene vil bidra betydelig til internasjonale inntekter i årene fremover. Vi kan også håpe at søknader sendt til ulike internasjonale utlysninger i 2019 innvilges. Internasjonale inntekter stiller store krav til gode søknader og NUPI legger ned betydelige ressurser i å utarbeide slike. Forskningsrådets prosjektetableringsstøtte (PES) har vært et nyttig virkemiddel og STIM EU er avgjørende for å få kostnadsdekning i prosjekter fra EU. Vi har i 2019 også arbeidet godt med søknader som innsendes i 2020.

Målet knyttet til nasjonale oppdragsinntekter ble heller ikke nådd i 2019. NUPIs inntekter fra det vi definerer som vårt oppdragsmarked er imidlertid langt høyere enn det tallet som framkommer i tabellen. Fortolkningen av hva som skal til for at inntekter skal kunne «kodes» som nasjonale oppdragsinntekter gir ikke den forventede uttelling for NUPI og de andre instituttene som har betydelige inntekter fra Utenriksdepartementet. En vesentlig framtidig økning av denne type inntekter for NUPI er derfor mest trolig dersom: i) Kunnskapsdepartementet og Forskningsrådet gjør endringer i regelverket og definisjonen av nasjonale oppdragsinntekter, ii) at Utenriksdepartementet endrer sin budsjettstruktur og måten de opererer i kunnskapsmarkedet på, eller iii) at NUPI blir flinkere til å vinne prosjekter fra andre oppdragsgivere. Slik systemet er satt opp, rammer det NUPI negativt med tanke på basisfinansieringssystemet. NUPI har sammen med de andre utenrikspolitiske instituttene i 2019 fremmet et forslag om at Forskningsrådet og departementet heller benytter begrepet «brukerinntekter» for å måle oppdrag, heller enn å legge definisjonen tett opp til begrepet om offentlige anskaffelser. FFA har også vist interesse for en slik beregningsmåte.

Prioriteringer i NUPIs virksomhetsplan

I virksomhetsplanen for 2019 var målet å videreutvikle vår posisjon som et av de ledende norske instituttene for forskning på internasjonal politikk, og det ledende instituttet på norsk utenrikspolitikk – samt ambisjonen om å være en viktig bidragsyter i sentrale faglige og politiske debatter i Norge, Europa og ellers i verden:

NUPIs forskning er organisert i fire forskningsgrupper. Disse gruppene representerer de viktigste tematiske prioriteringene for NUPI. I tillegg har NUPI revurdert og justert vår portefølje av forskningssentre og tverrgående aktiviteter. Det er vår vurdering at den nåværende strukturen godt gjenspeiler våre viktigste prioriteringer:

- Sikkerhet og forsvar, Karsten Friis
- Global orden og diplomati, Kristin Haugevik
- Russia, Asia and International handel, Helge Blakkisrud
- Fred, Konflikt og Utvikling, Kari Osland

Den viktigste mekanismen for videre strategisk utvikling av vår forskningskapasitet er valg av tematisk fokus i vår prosjektsøknader. Det er derfor lagt økt vekt på tiltak for å sikre mer strategisk prioritering i søknadene, gjennom blant annet etablere et nytt system for søknadsforberedelse og støtte, samt å involvere GMM mer i å ta et overordnet strategisk perspektiv på prosjektportefølje og team sammensetning.

Vi har over tid styrket Asia-forskningen vår. I 2019 har vi også vunnet nye prosjekter på dette feltet. I 2019 har vi brukt noe basisfinansiering til å styrke pågående forskningsområder, i tillegg har vi også benyttet noen midler til å markere at NUPI ble 60 år. Markeringen var i form av en sommersamling der sentrale brukere og støttespillere, samt nåværende og tidligere ansatte var samlet. Innlegg ble holdt av Utenriksminister og en ledende stortingsrepresentant.

1. NUPI skal beholde sin posisjon som et av instituttene i Norge med flest publikasjoner per forskerårsverk (topp 5). Vi har som mål å oppnå minst 90 publiseringspoeng i 2019. Vi jobber mot å øke publiseringen i tidsskrifter av høy kvalitet, og samtidig styrke synlighet og samfunnseffekten av policy-relevante forskningsresultater (for eksempel rapporter og seminarer). Effekter og virkninger forstås som det påviselige bidraget som fremragende forskning gir til samfunnet og økonomien. Dette kan

innebære akademisk innvirkning, økonomisk og samfunnsmessig innvirkning eller begge deler. Effektiv formidling og kommunikasjon er nødvendig for å støtte dette.

- I første halvdel av 2019 ble det lagt ned et betydelig arbeid med å støtte søknader til Forskningsrådets utlysning. Omleggingen har vært kostnadskreven og har medført store endringer for oss som søkere. Et eget «Prosjekt Suksess» ble satt i gang høsten 2018 og videre gjennomført i 2019, for å sikre en god omlegging. Tiltaket ble evaluert som vellykket.
- Vi fortsatte videre med å investere i langsiktig kompetansebygging gjennom Master Class, publikasjonsseminarer, teoriseminarer og book grupper for å sikre dyktighet i vitenskap og øke forskningskvaliteten gjennom flere publikasjoner i nivå II-publikasjoner, og i policy briefs rettet mot interessenter.
- I 2019 arbeidet vi også mye med vårt «Prosjekt Impact», som hadde som mål å identifisere og sikre hvordan vi kan øke effekten av forskningen vår, i tråd med den økte vektleggingen av samfunnsmessig effekter.
- Vi fortsatte innsatsen rettet mot å fremme kultur for positiv tilbakemelding og faglig utvikling, og etablerte en serie med nye jevnlige tirsdagsmøter for utvikling og inkludering av staben.
- Vi har også lagt vekt på å utvikle og styrke generiske ferdigheter relatert til skriving av søknader og forbedre vår evne til å skrive effektivt, samt oppmuntre til «strukturert skriving» og andre skriveverktøy.
- Vi har også videreført opplegget for å ta inn masterstudenter, som et viktig bidrag til å sikre innovasjon og utvikling.

2. For å lykkes i det lange løp er det viktig at NUPI sikrer finansiering og opprettholder et høyt nivå på prosjektakkvisjon og prosjektledelse. Det er et langsiktig mål å diversifisere NUPIs overordnede finansieringsprofil. På sikt tror vi at en god relativ fordeling vil være cirka 30 prosent fra Forskningsrådet, 30 prosent fra Utenriksdepartementet, 20 prosent fra internasjonale kilder og 20 prosent fra andre offentlige og private kilder. Vi vil fortsette å arbeide for at alle forskningsgrupper har diversifiserte prosjektporteføljer. Vi satser på å beholde finansieringen fra Utenriksdepartementet og Forskningsrådet. Vi vil utvikle vårt Prosjekt Suksess med sikte på å øke antall søknader og suksessraten vår i søknader til Forskningsrådet. Vi har oppnådd betydelige resultater i internasjonal finansiering, og ser for oss en gradvis økning i internasjonal finansiering (EU, EØS og andre). Målet vårt er at de internasjonale inntektene skal være minimum 6-7 MNOK i 2019 og 7-8 MNOK i 2020. Vi vil jobbe for å skaffe økt

finansiering gjennom offentlige anbud og private kilder samt fra andre departementer.

- Vi har i 2019 bygd videre på erfaringene fra vellykkede søknader til H2020 og ERC, og brukte i 2019 basismidler til å matche PES-finansiering for å sikre at NUPI leverer gode og velforberedte søknader til relevante utlysninger i H2020, ERC og andre EU-instrumenter.
- Vi har allokert midler for å støtte søknader om EØS-midler.
- På bakgrunn av de store omleggingene i Forskningsrådets utlysninger har vi også gitt noe støtte fra basismidlene til søknadsskriving, samt til ideutvikling i tidlige faser. Tiltaket ble godt evaluert av de ansatte.

Virksomhetsmål 2 – kommunikasjon og formidling

«NUPI skal være et ledende miljø for presentasjon og diskusjon om internasjonal politikk, med særlig ansvar for å ivareta kommunikasjon med elever, studenter og den brede offentlighet.»

Styringsparametere og prestasjonskrav fra KD

Styringsparameterne for dette virksomhetsmålet er basert på målsetningen om å bidra til økt innsikt i og spredning av informasjon om internasjonale forhold.

- NUPIs forskere skal være synlige i media både med kommentarvirksomhet, egeninitierte saker og kronikker. *Resultatkrav: To redaksjonelt behandlede artikler i aviser, tidsskrifter eller nettsteder per forskerårsverk.*
- NUPI skal arrangere konferanser og seminarer for den brede offentlighet, brukergrupper og akademia. *Resultatkrav: 65 arrangementer årlig, herav 3 med mer enn 100 deltakere på hvert.*
- NUPIs digitale kanaler skal oppfattes som relevante for informasjon om internasjonale forhold for alle instituttets målgrupper, inkludert elever, studenter og lærere. *Resultatkrav: Antall brukere av nettsider, sosiale medier og digitale publikasjoner øker.*
- NUPI skal nå ut til instituttets målgrupper over hele Norge. NUPI skal også nå ut til fagmiljøer og offentlighet internasjonalt. *Resultatkrav: Det gis tilgang til direktesendinger og opptak av arrangementer på nett.*

	Resultat 2017	Resultat 2018	Mål 2019	Resultat 2019
To redaksjonelt behandlede artikler i aviser/nettsted pr forskerårsverk	111	110	88	101
Seminarer og konferanser (totalt)	96	102	65	104
Seminarer og konferanser (store)	15	7	3	9
Økt antall brukere i digitale kanaler	Ja	Ja	Flere	Ja
Tilgang til direktesendinger og opptak av arrangementer på nett	Ja	Ja	Ja	Ja

NUPIs forskere har i løpet av 2019 produsert 101 populærpubliseringer. 71 av disse er publisert i norske og internasjonale dagsaviser og tidsskrifter, 16 er publisert som kortnotater i NUPIs egen populærpublikasjonsserie Policy briefs, som har blitt gjort tilgjengelige på våre nettsider og distribuert bredt. NUPI har også gitt ut 14 utgaver av «Hvor hender det?» i løpet av 2019.

NUPI arrangerte 104 seminarer og konferanser i 2019, med til sammen rundt 4700 deltakere. Dette er omtrent samme nivå på antall deltakere som forrige år. Ni av arrangementene hadde over 100 deltakere. Arrangementene rettet seg inn mot ulike målgrupper: forskningsmiljøer, studenter, sivilt samfunn og NGOer, forvaltningen, media og allmennheten. Trenden for NUPIs arrangementer i 2019 har videreført vårt arbeid med å få til flere typer arrangementer med ulike formater tilpasset ulike målgrupper, og et noe lavere antall bredt orienterte arrangementer, men med mer publikum på hvert arrangement.

NUPI har i 2019 arrangert flere brede folkemøter på oppdrag fra Utenriksdepartementet, ofte i forbindelse med politiske besøk. Inkludert i disse var også et åpent møte med Irans utenriksminister. I september og november gjennomførte NUPI sine årlige konferanser Militærmaktseminaret og Russlandskonferansen. Begge konferanser fikk bred deltakelse og mediedekning. Også i 2019 har NUPI gjennomført en godt besøkt seminarserie om Europa finansiert av Utenriksdepartementet. Målet med denne seminarserien er å bidra til en mer kunnskapsbasert Europadebatt i Norge. Av skreddersydde arrangementer har NUPI i 2019 fortsatt med en serie rundebord på oppdrag fra Equinor der myndigheter, eksperter og industri deltar, samt rundebord for Utenriksdepartementet omkring utvalgte temaer.

NUPI fortsatte i 2019 et systematisk arbeid med kommunikasjon gjennom digitale kanaler. 60 av arrangementene i 2019 har blitt filmet og direktesendt, og er tilgjengelige på NUPIs kanal på YouTube. Sendingene og opptakene ble i 2019 til sammen blitt sett over 53.000 ganger, noe som er en økning på ca. 3 prosent fra 2018. Aktiviteten i sosiale medier har i tillegg vært sterkt økende. NUPI har nå mer enn 10.184 følgere på Facebook og om lag 12454 følgere på Twitter. I tillegg har Facebook-siden til «Hvor hender det?» over 3500 følgere, noe som er en svak økning fra året før.

Nyhetsbrevet «Hvor hender det?» går nå ut til 3700 mottakere, noe som er en god økning fra 2018. Dette er likevel færre mottakere enn tidligere grunnet omlegging av kontaktdatabasen pga. nye personvernregler (GDPR). NUPI har i tillegg tatt imot over 20 skoleklasser i løpet av 2019, og har opprettholdt tilbudet om et åpent og tilgjengelig bibliotek.

I 2019 har NUPI registrert omtrent 2300 medieoppslag om organisasjonen i norske eter-, nett- og papirmedier. Dette er et høyt nivå, om enn noe lavere enn året før. Etterspørselen skyldes et utenrikspolitisk bilde som preges av mange hendelser, og økende usikkerhet og kompleksitet. Noen temaer som har drevet etterspørselen er Brexit, cyber, Nord-Korea, amerikansk politikk og uro i Europa. NUPI har også blitt intervjuet og sitert i flere utenlandske medier, herunder amerikanske, britiske, russiske, kinesiske, polske, tyske, svenske, danske og indiske medier.

Prioriteringer i NUPIs virksomhetsplan

I virksomhetsplanen for 2019 var følgende områder og handlingspunkter prioritert under målsettingen om å være et ledende miljø for presentasjon og diskusjon av nøkkeltemaer innenfor internasjonale saker:

- 3. NUPI vil fortsette å bidra til høy faglig effekt ved å bedre forståelse og fremme vitenskapelig kunnskap, metode, teori og anvendelse på tvers av og innenfor fagområdene våre gjennom effektiv formidling. Vi har som mål å levere forskningsformidling på høyt nivå, være en foretrukket plattform for diskusjon og dialogpartner for våre akademiske partnere nasjonalt og internasjonalt.**
 - NUPIs metodikk for å øke spredningen av forskningsarbeider gjennom bruk av flere målgruppetilpassede tiltak knyttet til en formidlingsartikkel har blitt brukt i større grad enn tidligere. Dette har bidratt til å nå målet om å bistå den enkelte forsker i å forbedre formidlingen og øke antallet siteringer. Metodikken virker godt og nedlastningsstatistikken viser stor effekt på nedlastning av originale forskningsartikler. Konsekvent lenking til nettprofiler bidrar også til dette.
 - Videre har vi hatt som mål å tilpasse publikasjonene til deres tiltenkte målgrupper. Vi har derfor gjennomgått design på en av våre egne publikasjonstyper og etablert en ny publikasjonskategori som er under utrulling. Disse er «policy briefs» og «research paper» som nå kommer i ny drakt og med format tilpasset brukerne av disse publikasjonstypene.
 - Til sist er har vi gjennomgått hele arrangementsporteføljen til NUPI, inkludert teoriseminarer, for å bedre tilpasse ulike arrangementstyper til ulike formål. Ny arrangementsstrategi rulles ut i 2020.

4. **NUPI skal jobbe for å vise hvordan forskningen vår har samfunnseffekt. Vi har som mål å være det foretrukne miljøet for presentasjoner og diskusjoner om internasjonale forhold og en nøkkelpart og dialogpartner for unge mennesker så vel som for profesjonelle brukere, og for det brede publikum. Vi vil kontinuerlig utvikle NUPIs kommunikasjonskanaler for å gjøre forskningen vår lettere tilgjengelig, inkludert å videreutvikle NUPIs nettsider så de samspiller med andre kanaler og formater.**
 - I 2019 startet vi en prosess for å oppgradere webplattformen som NUPIs websider er bygget på. Dette omfattet også å gjøre personalmessige endringer for å effektivisere driften av NUPIs web, samt å redusere omfanget av skreddersydde webmoduler til fordel for bruk av tilgjengelige nettbaserte tjenester og sosiale medier som kommunikasjonskanaler.
 - Som et ledd i å styrke arbeidet med «pathways to impact» og integrere tiltak for å fremme effekter av forskningen i prosjektene våre, har vi i 2019 benyttet et eget utviklet verktøy for å hjelpe forskerne i utarbeidelsen av prosjektsøknader til Forskningsrådet. Basert på tilbakemeldingene fra Forskningsrådet har verktøyet blitt evaluert og videreutviklet.
 - Vi har også hatt som mål å tilpasse innhold til kanaler og målgrupper, og som et ledd i dette har NUPIs kommunikasjonsavdeling jobbet med å videreutvikle de mest vellykkede kommunikasjonskanalene våre, særlig podcasts, videoproduksjon og grafikk.
 - I forhold til året før har vi også økt antallet formidlingssaker på nupi.no som knyttes direkte til vitenskapelige publikasjoner.

Virksomhetsmål 3 – intern drift

Prioriteringer i NUPIs virksomhetsplan

I virksomhetsplanen for 2018 var følgende områder og handlingspunkter prioritert under målsettingen om at NUPI har som mål at alle aktiviteter skal være av høy kvalitet og at det skal være stor arbeidsglede blant de ansatte:

5. **NUPI skal ha en systematisk og utviklende personalpolitikk. Instituttet er opptatt av å ha et internasjonalt arbeidsmiljø med en balansert kjønns sammensetning. Organiseringen av instituttet, infrastrukturen og de administrative rutinene skal fremme effektivitet og kvalitet. Forskjellige markeder stiller ulike krav til NUPI. For å lykkes må vi styrke vår evne til effektiv prosjektakvisisjon, prosjektstyring og lykkes med prosjektgjennomføring og leveranser. I 2019 vil vi gjennomføre flere tiltak for å forbedre prosjektstyring og utvikle instrumenter for prosjektledelse, og utvikle rollen, kompetansen hos prosjektledere tilpasset de ulike markedene. Som en del av å forbedre arbeidsmiljøet på NUPI har vi pusset opp lokalene våre med det formål å tilrettelegge for sosial interaksjon og integrasjon ved å forbedre rommene for samarbeid og samhandling.**

- Vi har i 2019 fortsatt hatt fokus på å utvikle et stimulerende og innovativt arbeidsmiljø for de ansatte.
- Vi registrerer at vi også i 2019 har hatt svært stor interesse fra søkere når stillinger utlyses. Det er samtidig en krevende finansieringssituasjon i instituttsektoren og det gir utfordringer i å holde på de beste talentene. Også i 2019 mistet vi noen av våre dyktige forskere til andre institusjoner, men vi har lyktes med rekruttering av både erfarne forskere og PhD kandidater i løpet av året, og tallene viser derfor en økning i antallet forskerstillinger.
- Det er avgjørende for å lykkes at vi sikrer et godt og integrert samarbeid mellom Forskningsadministrasjonen (FADEN), Kommunikasjonsavdelingen (KOM) og forskningsgruppene, og profesjonalisering av den forskningsadministrative støtten er et viktig ledd i dette. Da en av våre seniorrådgivere i FADEN gikk over i en ny jobb, gjennomførte vi en god rekrutteringsprosess som sikret både fornyelse og videreføring av allerede opparbeidet kompetanse i FADEN.
- Vi har i 2019 gjennomført stabsseminarer og stabsmøter med sikte på å utvikle organisasjonen og stimulere til innovasjon og godt samarbeid på tvers av forskningsgruppene.
- Vi har utviklet gode verktøy, som prosjektoppstartmøter (PIM), der prosjektleder og FADEN/KOM møtes ved oppstarten av et prosjekt for å sikre informasjonsflyt og god oppstart av prosjektet. Ordningen med PIM har blitt videreført og videreutviklet i 2019.
- Vi har utviklet prosedyrer for utviklingen av risiko i tilknytning til seminarer, reiser og tilgangskontroll, og i 2019 har vi revidert våre krisehåndteringsplaner og styringssystemet for informasjons-sikkerhet. I tillegg gjennomførte vi en kriseøvelse med staben og med ledergruppen.
- Vi startet 2019 med innflyttingsfest i nyoppussede og moderniserte lokaler. Vi ser at målet om å gjøre lokalene mer attraktive med sosiale soner som tilrettelegger for innovasjon, samarbeid og samspill mellom NUPIs ansatte har lyktes. I tillegg har endringene gjort biblioteket mer åpent og tilgjengelig og vi har fått mer egnede lokaler til møter og besøk.

Andre forhold – rapporteringskrav i tildelingsbrevet

Tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet omtaler noen forhold som det er naturlig å omtale i årsrapporten.

Flerårig samarbeid mellom NUPI og Chinese Academy of Social Sciences (CASS)

Tildelingsbrevet: Det vises til supplerende tildelingsbrev av 29.11.2018 om etablering av et flerårig samarbeid mellom NUPI og Chinese Academy of Social Sciences (CASS) om en seminarrekke (2018-2021) knyttet til aktuelle temaer innenfor samfunnsfag, humaniora og juss.

Status: Et vellykket rundebord ble avholdt i Oslo i 2019. Tema var Kina og Norge og internasjonal styring. Seminaret hadde en lukket del der forberedte paper og presentasjoner ble presentert og diskutert, mens det var også en åpen del med et seminar for et bredere publikum. Dette seminaret ble åpnet av Statsråd Iselin Nybø. I tillegg hadde vi lagt opp til besøk for representantene fra CASS til ulike norske institusjoner, herunder Equinor. Det var god kinesisk deltakelse med ledelsen fra IWEF og sentrale forskere ved CASS, samt forskere fra andre kinesiske institusjoner. Norsk deltakelse var bred, med representanter fra en rekke læresteder, samt ulike disipliner. Planlegging av neste rundebord er allerede i gang. CASS vil stå som vertskap og det vil trolig finne sted høsten 2020.

Inkluderingsdugnad

Tildelingsbrevet: NUPI skal arbeide systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden. NUPI skal i årsrapporten redegjøre for hvordan NUPIs rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå 5 pst.-målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden. Dersom NUPI har hatt nyansettelser i rapporteringsperioden, skal andelen som har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en rapporteres i årsrapporten. Dersom virksomheten har færre enn fem nyansettelser i perioden, skal prosentandelen ikke rapporteres i årsrapporten, for å sikre personvernet til de nyansatte. For disse virksomhetene kan det være aktuelt å ha en lengre måleperiode (enn ett år) før måltallet rapporteres. I årsrapportens kapittel 4 skal alle virksomheter vurdere arbeidet opp mot målene for dugnaden; hva som har vært vellykkede tiltak, hva som har vært utfordringer, og hvorfor virksomheten eventuelt ikke har lyktes med å nå målene for dugnaden, jf. Rundskriv H-3/18.

Status: NUPI arbeider systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad. Malen for stillingsannonser er endret slik at vi oppfordrer kandidater med innvandrerbakgrunn, nedsatt funksjonsevne og hull i CVen til å søke. I tillegg til dette oppfordres spesielt kvinner til å søke forskerstillinger. Ved hver rekruttering inviteres minst en fra hver kategori til intervju, hvis de er kvalifisert til stillingen. I 2019 hadde 12,5% av de nytilsatte nedsatt funksjonsevne. Ingen av kandidatene med hull i CVen nådde helt opp.

Movirke arbeidslivskriminalitet

Tildelingsbrevet: Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. NUPI skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. NUPI skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet. Vi ber virksomheten gjøre seg kjent med rundskriv H-8/17.

Status: NUPI følger anskaffelsesregelverket, og holder offentlige utlysninger ved store anskaffelser. På IKT og reisebestillinger har vi i flere år benyttet vi de offentlige anskaffelsesavtalene fremforhandlet av DIFI, og i løpet av 2019 har vi også tatt i bruk avtalen for rekvisita. I 2018 inngikk vi avtale med nytt rengjøringsbyrå, og i denne avtalen inngår en klausul om at vi kan be om innsyn i arbeidsavtalene med deres ansatte.

Sikkerhet og beredskap

Tildelingsbrevet: Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren skal ligge til grunn for NUPIs arbeid på dette feltet. KD minner også om det ansvaret som nå påligger den enkelte virksomhet i etterlevelse av den nye personvernlovgivningen.

NUPI skal i årsrapporten for 2019 rapportere på følgende:

1. Informasjonssikkerhet: Har NUPI innført rutine for å håndtere uønskede digitale hendelser?
2. Øvelser: Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2018 eller 2019, og er læringspunktene fra øvelsen fulgt opp gjennom dokumenterte tiltak? Beskriv kort hvilken type øvelse som ble gjennomført.

Dersom spørsmål 1 og/eller 2 besvares med «nei», må NUPI opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført, og presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres

Status: Ledergruppa har hatt gjennomgang av risikosituasjonen og herunder risikoreiser. Risikoreiser har også egne punkter og tiltak i ROS-analysen for informasjonssikkerhet. I 2018 var hele ledergruppa hos PST for gjennomgang av risikobildet, og i 2019 gjennomførte vi en oppgradering av krisehåndteringsplanene våre

1. ROS-analyse

Vi har i 2019 revidert ROS-analysen som er grunnlaget for NUPIs styringssystem for informasjonssikkerhet. Den er rutinemessig gjennomgått, men også revidert etter konkrete hendelser og nye problemstillinger. I etterkant av en sikkerhetshendelse på NUPIs webserver og vannlekkasje på serverrommet i 2018 ble det definert en rekke tiltak, både kortsiktige og langsiktige, som vi seinere har fulgt opp. NSM/NorCERT foretok en analyse av hendelsen på webserveren, og på bakgrunn av dette ble trusselbildet utvidet i forhold til hva vi hadde tatt høyde for i vår ROS-analyse. I etterkant av vannlekkasjen er tiltak gjennomført og fulgt opp (Vi har blant annet installert en vann-sensor.)

En rekke andre tiltak rundt informasjonssikkerhet er også definert, og gjennomføring er i full gang på mange punkter (uten at vi ønsker å beskrive disse i detalj).

2. Kriseøvelse

NUPI er en del av Kunnskapsdepartementets varslingsystem, og i etterkant av omleggingen av krisehåndteringsplanene våre gjennomførte vi en kriseøvelse med organisasjonene og med ledergruppen. I tillegg er noen av systemene rundt informasjonssikkerhet rutinemessig testet, uten at vi har definert det som en øvelse.

3. NUPIs ledelsessystem for informasjonssikkerhet

NUPIs mål for sikkerhetsarbeidet er å ivareta behovene for tilgjengelighet, integritet og konfidensialitet på en effektiv, trygg og lovlig måte uten å skape nevneverdige hindringer for NUPIs ansatte og kjernevirksomheten. I 2019 tok vi bruk UNITs mal for ledelsessystem for informasjonssikkerhet. Dette bygger på de sentrale begrepene 1) Konfidensialitet, dvs. å hindre at uvedkommende får tilgang til konfidensiell eller sensitiv informasjon 2) Integritet, dvs. å hindre uønsket endring, sletting eller manipulering av informasjon, og 3) Tilgjengelighet, dvs. å sikre brukere tilgang til informasjon når de trenger det

Ledelsessystemet innebærer en sikkerhetsorganisering med noen definerte ansvarsområder, kontaktpersoner og roller. Det er etablert et informasjonssikkerhetsforum som skal gi råd til ledelsen om tiltak/initiativ som fremmer informasjonssikkerheten, herunder ressursbehov og som skal koordinere planleggingen og gjennomføringen av tiltak/initiativ på informasjonssikkerhetsområdet som omfatter hele NUPI. Som en liten organisasjon må vi skalere systemene og rutinene deretter. Det er gjerne de samme personene som sitter med planlegging, strategi, ansvar, kontroll og oppfølging, og dette har vi tatt hensyn til i operasjonaliseringen av systemet.

Likestilling

Det er flere lover, bl.a. likestillingsloven og diskrimineringsloven, som pålegger statlige virksomheter en aktivitets- og redegjøringsplikt på likestillingsområdet. Det skal redegjøres for faktisk tilstand for kjønnsvariabelen, og det skal redegjøres for iverksatte og planlagte likestillingstiltak også når det gjelder variablene etnisitet, religion og nedsatt funksjonsevne.

Likestilling mellom kjønnene

NUPI har et mål om en kvinneandel på minst 40 % blant de samlede forskerårsverk. I tillegg har vi et mål om å få flere kvinner inn i ledende stillinger, både faglig (kvinner med professorkompetanse) og organisatorisk (kvinner i ledergruppa).

Kvinneandel av utførte forskerårsverk

	2016	2017	2018	2019
Antall forskerårsverk totalt	39,3	38	38,6	38,8
Antall kvinneforskerårsverk	16,2	16,4	15,0	15,6
Prosent kvinner	41%	43%	39 %	40 %

Antallet kvinnelige forskerårsverk var i 2019 noe høyere enn i 2018, men når det gjelder kvinner i ledende stillinger har vi fortsatt noen utfordringer. I

2019 hadde vi to kvinnelige gruppeledere av totalt fire, og tre av åtte ledere, 38 prosent, i ledergruppen er kvinner. Av stipendiatene som ble rekruttert i 2019 var 2 av 3 kvinner.

I 2014 meldte NUPI seg på Forskningsrådets satsing for å fremme kjønnsbalanse i forskningen. Målet for NUPIs Balanse-prosjekt var å få fram tre kvinnelige seniorforskere med professorkompetanse, og en ledergruppe der halvparten er kvinner. Den første kvinnelige forskeren med professorkompetanse på NUPI fikk vi i 2017, og en ny i 2018. I 2019 ble nok en av de kvinnelige forskerne som deltok i vårt Balanse-prosjekt, men som fra høsten 2019 gikk ut i permisjon for å arbeide ved en annen forskningsinstitusjon, vurdert til professorkompetanse.

Vi har to hovedkategorier av deltidsansatte på NUPI. Den første er såkalte toerstillinger, der den ansatte har sin hovedstilling ved et universitet eller en annen forskningsinstitusjon. Den andre er vitenskapelige assistenter, ofte studenter som kombinerer studier med en deltidsjobb på NUPI. Når det gjelder første gruppe er 3 av 4 toerstillinger besatt av kvinner. For den andre gruppen, vitenskapelige assistenter er fordelingen 67 % kvinner og 33 % menn.

NUPIs lønnspolitikk er innrettet mot å unngå alle lønnsforskjeller som har sin bakgrunn i kjønn. I den vitenskapelige staben er snittlønna for kvinner marginalt lavere enn for menn. Forskjellen skyldes bl.a. at vi har flere menn enn kvinner med professorkompetanse. I kommunikasjons- og administrasjonsavdelingen er lønnsforskjellene noe større, men tallene viser at de lønnsforskjellene vi har skyldes variasjon i arbeidsoppgaver, inkludert ansvar, utdanning og kompetanse, samt alder og ansiennitet. Forskjellene er også gradvis i ferd med å bli mindre.

Fravær fordelt på menn og kvinner 2019

	Totalt	Menn	Kvinner
Legemeldt og egenmeldt sykefravær, prosent	4,97 %	1,39 %	3,58 %
Fravær syke barn, antall dager	38,9	6	32,9

Det legemeldte sykefraværet er lavt, både for kvinner og menn. At prosenten er noe høyere blant kvinner skyldes ett tilfelle av lengre tids fravær. NUPI har de siste årene jobbet med rutinene for registrering av egenmeldt fravær, for å sikre at dette blir registrert.

Antall registrerte fraværsdager på grunn av syke barn er også lavt. Vi ser at kvinnene har registrert flere dager enn sine mannlige kolleger.

Iverksatte og planlagte likestillingstiltak

Dette avsnittet omfatter både likestilling mellom kjønn og etnisitet, og ivaretagelse av personer med nedsatt funksjonsevne.

Rekruttering

- Mange av medarbeiderne på NUPI blir rekruttert gjennom midlertidige ansettelser på eksternt finansierte forskningsprosjekter. Både når det søkes om midler til prosjektene og når disse skal bemannes er det viktig å tenke på kjønn, etnisitet og at personer med nedsatt funksjonsevne skal komme i betraktning.
- Ved nyrekrutteringer skal det gjennomføres aktive søk med sikte på å finne kompetente kvinnelige og minoritetsspråklige søkere, og å oppfordre disse til å søke.
- NUPI hadde totalt 8 ansettelser i 2019, og totalt antall søkere på disse var 265. Det ble gjennomført til sammen 30 intervjuer. Det ble ansatt 3 kvinner og 5 menn, og 12,5 % av de nytilsatte hadde nedsatt funksjonsevne.

Lønns- og arbeidsvilkår

- Lønnsforskjeller som ikke er saklig eller faglig begrunnet skal håndteres gjennom mekanismene i den lokale lønnsdannelsen på instituttet.
- Kvinner (og menn) som kommer tilbake etter foreldrepermisjon skal ha en egen lønnsvurdering for å sikre at slik permisjon ikke medfører urimelige lønnstap.
- En viktig faktor for lønnsutviklingen er kvalifisering for høyere stillingskategori. Gruppelederne skal jobbe systematisk med å utvikle karriereplaner for alle forskerne, og særlig de kvinnelige.
- Arbeidet med å tilrettelegge arbeidsplassen for ansatte med nedsatt funksjonsevne vil bli videreført.

Utviklingsmuligheter

- Det skal utarbeides karriereplaner og mentorordninger for den enkelte, både i vitenskapelige og administrative stillinger.
- Medarbeidere som ikke behersker norsk og som er ukjent med den norske kulturen skal følges opp særskilt av nærmeste leder i samarbeid med HR.

Tiltak som gjelder religion

- NUPI har en tolerant og ikke-diskriminerende kultur, også når det gjelder livssyn og religion. Særlige behov vil bli fulgt opp på individuell basis.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

NUPIs styre

I februar 2018 ble NUPIs styre for perioden 2018 – 2021 utnevnt av Kunnskapsdepartementet. Styret bestod ved utnevnelsen av Kate Hansen Bundt, Alf Håkon Hoel, Målfrid Braut Hegghammer, Laila Bokhari, Sturla Henriksen, Jon Harald Sande Lie og Unni Rørslett. De to siste som representanter for de ansatte. Varamedlemmer er Gunhild Hoogensen Gjorv, Simen Bræin, Julie Wilhelmsen og Kristoffer Tjernås. De to siste er varamedlemmer for ansattrepresentantene i styret. Høsten 2019 sluttet Unni Rørslett i NUPI, og Marie Furhovden ble valgt som ansattrepresentant i styret. Styret hadde fire møter i 2019, hvor de bl.a. har behandlet løpende resultatrapportering, risikohåndtering, virksomhetsplan og budsjett. I tilknytning til styremøtet i september deltok NUPIs ledergruppe i tillegg til styret på en samling med strategi som tema. Ut over de ordinære styresakene har styret pleid å diskutere ett faglig tema på hvert møte.

NUPIs organisasjon og ledelse

NUPIs direktør er Ulf Sverdrup, og Ole Jacob Sending er instituttets forskningssjef.

Den faglige staben var i 2019 delt inn i fire forskningsgrupper med hver sin gruppeleder. I tillegg hadde vi en kommunikasjonsavdeling og en administrasjonsavdeling med sine respektive ledere. Sammen utgjorde disse åtte NUPIs ledergruppe.

Gruppe/avdeling	Gruppe-/avdelingsleder
Russland, Asia og internasjonal handel	Helge Blakkisrud
Sikkerhet og forsvar	Karsten Friis
Fred, konflikt og utvikling	Kari Osland
Global orden og diplomati	Kristin Haugevik
Kommunikasjon	Åsmund Weltzien
Administrasjon	Silje Nordby Skøien

Organisasjonskartet pr 31. desember 2019 går fram av figuren på neste side.

Direktør
 Ulf Sverdrup

Forsknings sjef
 Ole Jacob Sending

Kommunikasjons-
avdelingen
Åsmund Weltzien (leder)

Elin María Flane
 Tore Gustavsson
 Ane Teksum Isbrekken
 Marie Furhovden
 Therese Lelne Søgård
 Endre Stangeby
 Jørn Rune Buljo (lærling)
 Eivind Wojtko Nilsen

Administrasjons-
avdelingen
Silje Nordby Sløen (leder)

Jonny Andreassen
 Elin Demiraslan
 Kjersti Rånes Haugen
 Lilla Arnlaugsdottir
 Mikkel F. Pedersen
 Kristoffer Tjømås
 Andrea Myhraaten
 Christel Nguyen
 Maryam Sugalpova
 Oliver Häfner Stendal
 Christopher Svegård
 (kontorlærling)
 Vilde A. Strang (IKT-lærling)

Forskningsgruppen for
global orden og
diplomati
Kristin M. Haugevik (leder)

Benjamin de Carvalho
 Morten S. Andersen
 Halvard Leira
 Jon Harald Sande Lje
 Nina Grøger
 Minda S.C. Holm
 Frida Bjørneseth
 Catherine Hirst
 Øyvind Svendsen
 Peder Østebø
 Mathilde Giske

Forskningsgruppen for
sikkerhet og forsvar
Karsten Friis (leder)

Niels Nagelhus Schia
 Vegard Valter Hansen
 Pernille Rieker
 Patrick Cullen
 Rita Augestad Knudsen
 Erik Relchborn-Kjennerud
 Johann Ole Willers
 Lars Gjesvik
 Ole Martin Stormoen
 Maren G. Bredeesen
 Ellen Henriksen
 Marianne Riddervold
 Christophe Hillion
 Erik Kursetgjerd

Forskningsgruppen for
Russland, Eurasia og
Internasjonal handel
Helge Blakkisrud (leder)

Indra Øverland
 Jakub Godzimirski
 Roman Vakulchuk
 Elana Wilson Rowe
 Julie Wilhelmsen
 Arne Melchior
 Hege Medin
 Henrik Stålhane Hilm
 Hans Jørgen Gåsemyr
 Kristian Lundby Gjerde
 Kristin Fjæstad
 Wrenn Yennie Lindgren
 Hildegunn Kyvik Nordås
 Maryam Sugalpova
 Tamta Gelashvili
 Haakon Fossum Sagbakken
 Natalia Moen
 LarsenAbdyrakhman
 Sulaimanov
 Talgat Ilimbek Uulu
 Anni Roth Hjermann

Forskningsgruppen for
fred, konflikt og utvikling
Kari Osland (leder)

Cedric H de Coning
 Eli Stammen
 John Karlsrud
 Morten Bøås
 Tine Gade
 Kjetill Selvik
 Stein Sundstøl Eriksen
 Sverre Lodgaard
 Ingvild M. Gjelsvik
 Natasja Rupesinghe
 My Rafstedt
 Henriette Erstad
 Jenny Nortvedt
 Sara Merabti
 Maria Gilen Røysamb
 Frida Kvamme
 Francesca Jensenius
 Viljar Haavik
 Kristine Enger

V. Vurdering av fremtidsutsikter

Faktorer av betydning for NUPIs fremtid

Vi tror det vil være stort behov i tiden som kommer for den kunnskapen NUPIs ansatte besitter, den rollen NUPI har i samfunnet, og for vårt samfunnsoppdrag. Det internasjonale orden preges av stor endring og rask omstilling. Makt forflyttes, etablerte strukturer utfordres, ny teknologi endrer produksjon og relasjoner, og nye globale felles utfordringer må håndteres, ikke minst klimaendringer og energitransisjon. Stormaktsrivalisering, opprustning og synkende tillit gjør at spenningsnivået i internasjonal politikk er økende. Demokratiske institusjoner og systemer utfordres av ikke-demokratiske land, mens populisme og autoritære strømninger utfordrer våre verdier. Alle disse endringene gjør at etterspørselen etter og behovet for forskningsbasert kunnskap, gode analyser om internasjonal politikk og internasjonale forhold er derfor stort og økende. Vi merker dette på interessen for våre aktiviteter og antall henvendelser vi får fra ulike myndigheter, samfunnsaktører og personer.

Selv om behovet for kunnskap er stort betyr det ikke uten videre at det er vilje til å finansiere langsiktig forskning og kompetansebygging. Den nye langtidsplanen for forskning gir riktignok prioritet til våre faglige satsinger og det er naturlig at NUPI er en aktiv bidragsyter til innovasjon i politikk, tenkemåter og prosesser. Men det er en betydelig utfordring at NUPIs aktivitet er i det alt vesentlige finansiert gjennom prosjekter. Kjernefinansieringen er lav og vår finansielle buffer er svært begrenset.

NUPIs fremtid er derfor avhengig av at myndighetene, private og samfunnet i vid forstand fortsetter å investere i kunnskap om internasjonale forhold og norsk utenrikspolitikk. Over tid har Kunnskapsdepartementet, Utenriksdepartementet, Forsvarsdepartementet, Norges forskningsråd og andre gitt viktige bidrag gjennom å investere i denne type forskning. De omfattende og grundige evalueringene som har vært foretatt har også synliggjort NUPIs bidrag, relevans og kvalitet. Det er likevel helt avgjørende for NUPIs virksomhet at denne langsiktige investeringen fortsetter også i det videre. Samtidig må NUPI fra sin side etterstrebe kvalitet og relevans, og sikre at NUPI og våre forskere leverer faglig god og relevant kunnskap i rett format til riktig tid.

Vi anser at det nå er noe mer økt usikkerhet rundt fremtidig finansiering. Usikkerheten er først og fremst økt ved omleggingen av søknadsprosessene i Forskningsrådet. Det er positivt at det er gjennomført forenklinger i

systemet og at man har nye og standardiserte evalueringskriterier. Men sett fra NUPI er det uheldig at det kun er en søknadsfrist i året, at saksbehandlingstiden er blitt svært lang, at vi ser at det samlede antallet søknader øker og at den nasjonale suksessraten i Forskningsrådet faller. Målet med reformen var å redusere antall søknader og øke suksessraten.

Ved NUPI og instituttsektoren for øvrig har vi også historisk sett hatt stor suksess i de såkalte programutlysningene, der vekt på relevans gjerne er stor. Med den nye reformen er det skapt mer usikkerhet om status til relevansvurderinger og spørsmålet om søknadene faktisk søker å besvare på problemstillingene i utlysningsteksten, for eksempel ventes ikke panelmedlemmer å lese eller være kjent med utlysningsteksten. Vi mener derfor det er uklart hvordan og hvorvidt panelene kan være i stand til å koble utlysninger med de beste prosjektene. For NUPI og andre i instituttsektoren har endringen skapt usikkerhet om hvordan vi best søker. På sikt er vi også bekymret for at manglende vektlegging av relevans eller vektlegging av budsjettformål kan bety at investorene – nemlig fagdepartementene – vil se det som mindre relevant å investere i forskning dersom de ikke ser at «sine» formål og behov ivaretas.

Vi kan selvsagt håpe at det vil være læring og justeringer i systemet over tid. Og kanskje kan omleggingen være gunstig for noen, gjerne de store institusjonene med større administrative og finansielle muskler, men vi er redd at for små og relativt spesialiserte institutter som NUPI, uten større egenkapital og med begrenset økonomisk buffer, har det nye systemet i Forskningsrådet ført til økt usikkerhet.

NUPIs fremtid vil naturligvis også være avhengig av vår stab og effektiv organisering. NUPI har en dyktig stab med høy kompetanse, og vi lykkes med å rekruttere dyktige forskere. Utlysningene i 2019 viste at vi er attraktive i arbeidsmarkedet. For å lykkes må NUPI rekruttere, videreutvikle og holde på dyktige og entusiastiske medarbeidere. NUPI må derfor være en god arbeidsgiver med et spennende og stimulerende arbeidsmiljø, som kan utvikle og bygge sterke fagmiljøer. NUPI vil derfor fortsette å forbedre ledelses-, styrings- og støttesystemer og fremme en god arbeids- og samarbeidskultur. Arbeidsmiljøundersøkelsen i 2019 ga oss et godt grunnlag for å sette i gang ytterligere tiltak. Dette er avgjørende for å sikre kvalitet på søknader og leveranser. Vi må jobbe videre med å justere kostnadsnivået på driften. I tillegg må vi fortsette arbeidet med å utvikle en kultur som stimulerer til innovasjon, nytenking og faglig kritikk i kombinasjon med et godt arbeidsmiljø kjennetegnet av tillit og forutsigbarhet.

NUPI har også et godt internasjonalt omdømme og høy internasjonal og nasjonal synlighet. I 2019 har vi arbeidet med å øke den internasjonale synligheten, blant annet gjennom partnerskap med andre institusjoner, for eksempel Munich Security Conference. NUPI vil i tiden fremover fortsette å styrke våre faglige kjerneområder, i tillegg vil Asia og klima være to tema som vil være prioritert også i tiden fremover.

Risikovurdering

Risikovurderinger er en integrert del av Kunnskapsdepartementets system for mål- og resultatstyring av NUPI. Nedenfor følger NUPIs vurdering av de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de fastsatte målene i tildelingsbrevet. Tallene referer til nummereringen i tildelingsbrevet og målene (for 2020) er fastsatt av departementet:

1.1 Vitenskapelige publisering – 110 publikasjonspoeng

NUPI har levert rundt 130 poeng per år de siste fire år, mens vi i 2019 var noe lavere. Over tid har NUPI ligget på et svært høyt nivå, sammenlignet med andre institutter og med UH. Årsakene til den gode prestasjonen er sammensatt. Den viktigste er at våre ansatte arbeider hardt og målrettet med sikte på publisering. Vi har en sterk kultur for dette og vi har økonomiske insentiver som stimulerer publisering. Vi ser også at en større del av forskerne karrieremessig nå er på et stadium der de publiserer mer og bedre. Vi mener likevel at det er uheldig om vi ensidig vektlegger kvantitet i vår vurdering av vitenskapelig publisering. Både for NUPI og for den enkelte er det også at kvantitet balanseres mot kvalitet, gjerne forstått som nivå 2 publikasjoner, eller i forhold til ulike mål på vitenskapelig «impact», for eksempel tidsskrift «impact factor» eller siteringer og ulike bibliometriske mål. Vi anser at målet på 110 er satt svært høyt, men vi tror at det kan nås.

Middels risiko.

1.2 Avlagte doktorgrader – to pr. år i snitt for de tre siste årene

Vi har endret doktorgradsløpet på NUPI til tre år. I 2019 har vi fortsatt med å rekruttere nye stipendiater. Vi har nå en stor og god populasjon av stipendiater som har god progresjon. Etter planen skal to levere sin doktorgrad i 2020, i tillegg til at en som ble levert i 2019 ligger an til å bli godkjent i 2020. Siden vi lå litt under måltallet i 2018 betyr det at to per år snittet over de siste tre år neppe vil oppnås, men tallet på to i 2020 vil trolig nås.

Middels risiko.

1.3 Inntekter fra internasjonale kilder –5 mill. kroner

NUPI har gjort store anstrengelser de siste årene for å få fart på den internasjonale finansieringen. Nå begynner vi å se effekten av den innsatsen som er lagt ned, både inn mot EU og mot andre internasjonale

kilder. Inntektene føres ikke når prosjektene vinnes, men når prosjektmidlene benyttes. Vårt ene ERC prosjekt startet høsten 2019 og vil for alvor vokse i uttak i løpet av året. (En av de som er rekruttert vil komme etter at doktorgrad er avsluttet i UK i løpet av året). Vårt nye H2020-prosjekt startet ved inngangen til 2020. I tillegg vil prosjekter fra EØS-midlene og prosjekt finansiert via svenske forskningsinstitusjoner løpe i 2020.

Lav risiko.

1.4 Nasjonale oppdragsinntekter – 3,7 mill. kroner

Som kjent er dette målet svært vanskelig å nå for oss. Måten Utenriksdepartementet (UD) og Forsvarsdepartementet (FD) tildeler midler på, og måten Forskningsrådet og Kunnskapsdepartementet (KD) har valgt å definere kriteriene på, gjør at mesteparten av midlene NUPI henter inn fra UD og FD defineres som bidragsinntekter, og ikke faller inn under de kriteriene som gjelder for nasjonale oppdragsinntekter. På lengre sikt kan NUPIs oppdragsinntekter øke ved at UD endrer sin måte å tildele oppdrag på, ved at KD endrer kriteriene for koding eller ved at NUPI greier å posisjonere seg i andre markeder enn de tradisjonelle. I tillegg kan vi naturligvis håpe at Forskningsrådet og Kunnskapsdepartementet i løpet av året ønsker å se på nytt på denne indikatoren, gjerne i form av at man i stedet for å snakke om oppdragsinntekter, benytter et mål på brukerinntekter. NUPI vil naturligvis også søke å konkurrere om oppdragsmidler når slike utlyses.

Middels risiko.

2.1 Synlighet i media – to redaksjonelt behandlede artikler i aviser, tidsskrifter eller nettsteder per forskerårsverk

NUPI har høy synlighet og mange av våre medarbeidere legger ned et stort arbeid med å bidra med denne delen av samfunnsoppdraget. Det er gjerne en utfordring at denne type virksomhet ikke lønnes og at den ikke uten videre kan føres på prosjekter. Det jobbes kontinuerlig med at NUPIs formidlingsvirksomhet skal holde seg på et høyt nivå, både i omfang og kvalitet. NUPI anser synlighet og formidling er viktig del av vårt samfunnsoppdrag. De målene som er satt er godt innenfor rekkevidde.

Lav risiko.

2.2 Konferanser og seminarer – 65 arrangementer årlig, herav tre med mer enn 100 deltakere på hvert

Konferansevirksomheten er omfattende, og har over tid holdt seg i overkant av de kravene som er satt for måloppnåelse. I 2020 vil vi fortsette med å utvikle seminar og konferansedelen, ved at vi også vil etablere en årlig utenrikspolitisk konferanse på norsk, i tillegg til noen av de andre store årlige konferansene våre. I tillegg til de åpne seminarene, utvikler NUPI også en rekke ulike formater som er mer egnet til dialog med brukere, gjennom ulike rundebord og tilpassede formater.

Lav risiko.

2.3 Digitale kanaler – antall brukere av nettsider, sosiale medier og digitale publikasjoner øker

Nettsted og sosiale mediekanaler følges opp godt, og har stadig flere brukere. Vi ser samtidig at antallet målgrupper med spesifikke og ulike kanalpreferanser øker, nye kanaler kommer til og bruken av eksisterende kanaler endres hurtig. Dette krever stadig utprøving og prioritering av nye kanaler. Risikoen er derfor først og fremst knyttet til å holde tritt med den teknologiske og kommunikasjonsmessige utviklingen på dette området.

Middels risiko.

2.4 Målgrupper – det gis tilgang til direktesendinger og opptak av arrangementer på nett

NUPIs målgrupper befinner seg i hele Norge og internasjonalt, mens mye av instituttets formidlingsvirksomhet er lokalisert i Oslo. For å nå bredt ut geografisk er derfor tilgjengeliggjøring på nett av stor betydning. NUPI har over tid bygget opp en robust infrastruktur som vil sørge for at det skjer.

Lav risiko.

VI. Årsregnskap 2019

Ledelsens kommentar til årsregnskapet for 2019

Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI) er et statlig forvaltningsorgan med særskilte fullmakter underlagt Kunnskapsdepartementet. Instituttet har som formål å bidra til økt innsikt i mellomfolkelige spørsmål, ved å drive forskning og utredning og ved å spre informasjon om internasjonale forhold. Instituttet skal selv bygge opp og vedlikeholde kompetanse på områder av sentral betydning for norsk utenrikspolitikk.

Det framlagte virksomhetsregnskapet er avgitt etter statlige regnskapsstandarder (SRS) og i henhold til retningslinjer gitt fra Kunnskapsdepartementet (KD). Instituttets regnskap revideres av Riksrevisjonen.

Av samlede driftsinntekter på 108,7 MNOK, som er en økning fra 2018, kom 35 prosent fra Utenriksdepartementet og 31 prosent fra Norges forskningsråd. Basisbevillingen fra Forskningsrådet utgjorde 15 prosent, mens tilskuddet fra Kunnskapsdepartementet (for å drive formidlingsvirksomhet) stod for 5 prosent av NUPIs totale inntekter i 2019.

Inntektene fra internasjonale kilder, utgjør pr 4,5 MNOK. Vi er dermed ikke nådd måltallet for 2019 som var 5 MNOK. Gjennomsnittet for 2018 og 2019 var imidlertid 5,9 MNOK, og i tillegg til at vi hadde oppstart av ett ERC-prosjekt i 2019 fikk vi innvilget ett H2020-prosjekt som vil ha oppstart i 2020. Begge disse vil bidra til vesentlige internasjonale inntekter i årene fremover.

Måltallet for nasjonale oppdragsinntekter er 3,7 MNOK. Resultatet for 2019 ble 3,1 MNOK, som er en økning på 0,7 MNOK fra 2018.

Kostnadsbildet varierer fra år til år, avhengig av hvordan prosjektporteføljen ser ut. Noen prosjekter er store og kompliserte, gjerne med eksterne samarbeidspartnere som det ofte koster ekstra å drifte, mens andre er mindre og/eller bare involverer NUPIs egne forskere. Så lenge de variable kostnadene er dekket av tilsvarende inntekter fra oppdragsgiver/finansieringskilde er det lett å håndtere disse variasjonene. I 2019 ble totalt 19,8 av totalt 108,6 MNOK overført til samarbeidspartnere ute eller hjemme. Det er en håndfull store prosjekter som står for den vesentligste delen av dette beløpet.

Regnskapet viser et overskudd på NOK 71.005. Siden NUPI er organisert som et statlig forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, kan overskudd kun genereres på det som ifølge retningslinjene for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) er definert som oppdragsprosjekter. De fleste av NUPIs prosjekter er bidragsprosjekter som ikke kan generere slikt overskudd.

Det er utført 64 årsverk i 2019, noe som er to mer enn i 2018. 46 prosent av disse årsverkene er utført av kvinner.

Vi bekrefter med dette at det framlagte regnskapet gir et dekkende bilde av NUPIs resultater og økonomiske stilling per. 31.12.2019, og at det er avlagt i samsvar med bestemmelsene om økonomistyring i staten.

* * *

Oslo 04.03.2020

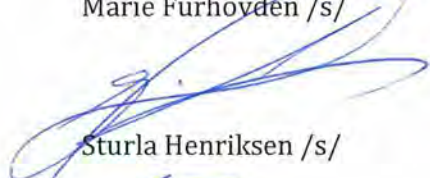
Kate Hansen Bundt /s/

Målfrid Braut-Hegghammer /s/

Marie Furhovden /s/

Sturla Henriksen /s/

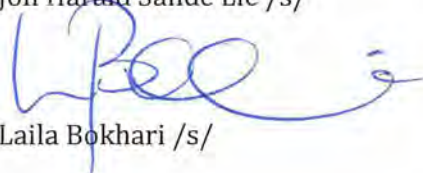

Simen Bræin /s/

Alf Håkon Hoel /s/

Jon Harald Sande Lie /s/

Laila Bokhari /s/

Gunhild Hoogensen Gjørv /s/

Resultatregnskap 2019

	Note *)	2019	2018
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	21 016 227	20 226 067
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	83 813 345	78 690 295
Salgs- og leieinntekter	1	3 897 024	2 576 323
Sum driftsinntekter		108 726 595	101 492 686
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	56 714 838	54 398 445
Avskrivninger	4,5	1 281 124	1 440 992
Andre driftskostnader	3	50 574 606	48 481 415
Sum driftskostnader		108 570 568	104 320 853
Driftsresultat		156 027	-2 828 167
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6		3 474
Finanskostnader	6	20 609	5 026
Sum finansinntekter og finanskostnader		- 20 609	- 1 552
Resultat av periodens aktiviteter		135 418	-2 829 719
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	64 413	-2 874 256
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	71 005	44 537
Sum avregninger og disponeringer		135 418	-2 829 719
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer til staten		0	0

Balanse 31.12.2019

	Note *)	31.12.2019	31.12.2018
Eiendeler			
A. Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	26 450	275 609
Sum immaterielle eiendeler		26 450	275 609
Varig driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	5	2 467 772	2 535 177
Sum varige driftsmidler		2 467 772	2 535 177
Finansielle anleggsmidler		0	0
Sum anleggsmidler		2 494 222	2 810 787
B. Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell		0	0
Fordringer			
Kundefordringer	13	2 803 242	3 656 278
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	784 570	219 296
Andre fordringer	14	1 166 814	993 122
Sum fordringer		4 754 626	4 868 695
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	74 940 651	52 713 983
Kontanter og lignende	17	3 724	1 739
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		74 944 375	52 715 722
Sum omløpsmidler		79 699 002	57 584 418
Sum eiendeler		82 193 224	60 395 204

Balanse 31.12.2019

	Note *)	31.12.2019	31.12.2018
Statens kapital og gjeld			
C. Statens kapital			
Virksomhetskapital			
Opptjent virksomhetskapital	8	5 527 726	5 456 720
Sum virksomhetskapital		5 527 726	5 456 720
Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	8 164 279	8 099 867
Sum avregninger		8 164 279	8 099 867
Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4,5	2 494 222	2 810 787
Ikke inntektsført bevilgning	15	6 298 253	2 876 915
Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)		8 792 475	5 687 702
Sum statens kapital		22 484 480	19 244 288
D. Gjeld			
Avsetning for langsiktige forpliktelser		0	0
Annen langsiktig gjeld		0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 717 391	2 637 097
Skyldig skattetrekk		2 362 640	2 214 343
Skyldig offentlige avgifter		2 674 650	2 587 922
Avsatte feriepenger		4 584 904	4 367 830
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	28 960 180	25 563 403
Mottatt forskuddsbetaling	16	237 944	474 174
Annen kortsiktig gjeld	18	19 171 035	3 306 148
Sum kortsiktig gjeld		59 708 744	41 150 916
Sum gjeld		59 708 744	41 150 916
Sum statens kapital og gjeld		82 193 224	60 395 204

Kontantstrømpoppstilling etter den direkte modellen

	2019	2018
Innbetalinger		
Innbetalinger av bevilgning fra fagdepartement	22 061 000	22 683 000
Innbetalinger av bevilgning fra andre departementer (nettobudsjetterte)	2 060 000	
Innbetalinger av tilskudd og overføringer	110 094 280	87 113 646
Innbetaling fra refusjoner	1 763 597	981 989
Andre innbetalinger	1 985	
Sum innbetalinger	135 980 862	110 778 635
Utbetalinger		
Utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	51 242 434	48 246 431
Utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	40 191 505	41 307 074
Utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	1 577 437	1 336 013
Utbetalinger og overføringer til andre	19 776 274	17 230 791
Andre utbetalinger	0	3 407
Sum utbetalinger	112 787 650	108 123 717
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	23 193 213	2 654 918
Utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varig driftsmiddel	-964 560	-1 021 010
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-964 560	-1 021 010
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	22 228 653	1 633 908
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	52 715 722	51 081 814
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	74 944 375	52 715 722
Avstemming:	31.12.2019	31.12.2018
Resultat av periodens aktiviteter	71 005	44 537
Ordinære avskrivninger	1 281 124	1 440 992
Avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmiddel)	-964 560	-1 021 010
Endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	-316 564	-419 982
Endring i kundefordringer	853 035	-1 649 466
Endring i leverandørgjeld	-919 706	1 085 628
Poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	964 560	1 021 010
Endring i andre tidsavgrensingsposter	22 224 319	2 153 209
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	23 193 213	2 654 918

Regnskapsprinsipper

Generelle regnskapsprinsipper

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS) av desember 2018. Virksomheten har tatt i bruk alle de oppdaterte standardene, også oppdaterte SRS 1 Presentasjon av virksomhetsregnskapet og SRS 10 Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer, samt overføringer til og fra staten.

Som følge av forenklinger i de oppdaterte statlige regnskapsstandardene er det gjort enkelte endringer i presentasjon av regnskapet og i presentasjon av fjorårets regnskapstall. I avsnittet for statens kapital del C, punkt III er overskriften endret fra Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler til Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Her presenteres regnskapslinjen Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, og ny regnskapslinje Ikke inntektsført bevilgning. Sammenligningstall for 2018 er endret tilsvarende.

I avsnittet for gjeld del D, punkt III er teksten på regnskapslinjen Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte) endret til Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte). Sammenligningstall for 2018 er endret tilsvarende.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter fra bevilgninger og inntekter fra tilskudd og overføringer

Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er med mindre annet ikke er særskilt angitt, ansett som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er inntektsført i perioden aktiviteten er utført. Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i del C Statens kapital i balansen. Bevilgninger der det er angitt en konkret oppgave med et angitt beløp i tildelingsbrev som ikke er utført på balansedagen, er ubenyttet bevilgning knyttet til denne oppgaven og klassifisert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt CIII Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte) i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen ikke inntektsført tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultateffekt.

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelse for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK). Vi har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

Vi har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 30 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskapskapital, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). NUPI kan bare opptjene virksomhetskapskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd / utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

Prinsipp for bevilgningsoppstilling

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsregnskapet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsenes punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og

likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2019

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Post	Samlet tildeling
287 Forskningsinstitutter og andre tiltak	53 NUPI	5 020 000
288 Internasjonale samarbeidstiltak	21 Supplerende tildelingsbrev – CASS	400 000
287 Forskningsinstitutter og andre tiltak	57 Basisbevilgning til samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutter	16 844 000
287 Forskningsinstitutter og andre tiltak	57 Basisbevilgning til samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutter	2 060 000
SUM utbetalinger i alt		24 121 000

Beholdninger rapportert i likvidrapport

Oppgjørskonto i Norges Bank	Note	Regnskap 2019
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	52 713 983
Endringer i perioden (+/-)		22 226 668
SUM utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17	74 940 651

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Note	2019	2018	Endring
6001/820203 Oppgjørskonto i Norges Bank	17	74 940 651	52 713 983	22 226 668

Noter til regnskapet

Note 1 – Spesifikasjon av driftsinntekter

	2019	2018
Inntekt fra bevilgninger		
Bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	20 699 662	19 806 085
- brukt til investeringsformål / varig driftsmidler	-964 560	- 1 021 010
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger)	1 281 124	1 440 992
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	21 016 227	20 226 068
Sum inntekt fra bevilgninger (linje 1 i resultatregnskapet)	21 016 227	20 226 068
Tilskudd og overføringer fra statlige etater		
Tilskudd og overføringer fra statlige etater	44 508 136	40 007 856
Tilskudd/overføring fra Norges forskningsråd	33 827 924	30 606 456
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	78 336 060	70 614 312
Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet		
Tilskudd/overføring fra organisasjoner/stiftelser	169 242	173 374
Tilskudd/overføring fra næringsliv/private	728 500	151 348
Tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	547 040	547 040
Tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram	1 760 946	5 314 795
Tilskudd/overføring fra andre	2 271 556	1 889 427
Sum tilskudd annen bidragsfinansiert aktivitet	5 477 285	8 075 984
Sum tilskudd og overføring fra andre (linje 2 i resultatregnskapet)	83 813 345	78 690 295
Inntekt fra oppdragsbasert aktivitet		
Statlige etater	2 401 233	1 647 666
Organisasjoner og stiftelser	511 931	2 295
Næringsliv / privat	657 052	636 770
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	3 570 216	2 286 731
Andre salgs- og leieinntekter		
Andre salgsinntekter	326 807	289 593
Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje 3 i resultatregnskapet)	3 897 024	2 576 323
Sum driftsinntekter	108 726 595	101 492 686

Note 2 – Lønn og sosiale kostnader

	2019	2018
Lønninger	38 881 408	37 084 659
Feriepenger	4 788 326	4 530 133
Arbeidsgiveravgift	6 846 426	6 775 139
Pensjonskostnader	5 038 389	4 652 057
Refusjon av sykepenger o.a.	- 2 093 588	- 1 529 705
Andre ytelser	3 253 877	2 886 162
Sum lønn og sosiale kostnader	56 714 838	54 398 445
Årsverk i alt	64	62

Pensjonskostnadene som er kostnadsført i resultatregnskapet baserer seg på den faktiske premien fra Statens pensjonskasse i regnskapsåret. Premiesatsen for 2019 har vært 12,3 prosent. I 2018 var den 11,95 prosent.

Lønn og godtgjørelse til ledende personer

	Lønn	Andre godtgjørelser
Direktør	1 227 152	46 331

Andre godtgjørelser gjelder oppgavepliktige ytelser i forbindelse med reiser, samt dekning av mobiltelefon og forsikring.

Godtgjørelse til styremedlemmer

	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styreleder	61 000	
Nestleder	41 000	
Eksterne styremedlemmer *)	31 000	
Styremedlemmer fra egen institusjon	31 000	
Varamedlemmer fra egen institusjon		7 800
Varamedlemmer for eksterne		7 800

Det er utbetalt totalt kr 311.800 i styrehonorar for 2019.

Note 3 – Andre driftskostnader

	2019	2018
Husleie	6 083 892	5 914 136
Andre kostnader til drift av lokaler	850 264	889 337
Mindre utstyrskaffelser	2 438 232	2 220 140
Konsulenter og andre kjøp av tjenester	8 353 762	7 039 992
Reiser og diett	6 886 135	7 788 908
Overført samarbeidspartnere	19 776 274	17 230 791
Trykking, kopiering og utsendelser	387 870	1 052 148
Seminar, konferanser og møter	3 973 107	4 558 677
Aviser, bøker og tidsskrifter	1 142 780	1 183 322
Øvrige driftskostnader	682 292	603 964
Sum andre driftskostnader	50 574 606	48 481 415

Kostnadslinjen «Konsulenter og andre kjøp av tjenester» gjelder både eksterne bidrag/leveranser i prosjektene våre og tjenester som har med driften av instituttet å gjøre (IKT, web-utvikling og juridisk bistand). I 2018 utgjorde innkjøp fra samarbeidspartnere og underleverandører i prosjektene våre 4,8 MNOK. Det resterende fordelte seg mellom kommunikasjonsavdelingen (1,3 MNOK) og administrasjon/drift (2,3 MNOK).

Postene «overført samarbeidspartnere» er beløp som videreformidles til lokale samarbeidspartnere (både i Norge og i utlandet) for gjennomføring av pågående prosjekter. Denne varierer, til dels betydelig, fra år til år ut fra sammensetningen av prosjektporteføljen.

Posten «seminarer, konferanser og møter» er først og fremst knyttet til prosjektaktiviteter, og ikke NUPI-interne aktiviteter.

Note 4 – Immaterielle eiendeler

	Ny web
Anskaffelseskost 31.12.2018	2 257 000
Tilgang per 31.12.2018	0
Anskaffelseskost 31.12.2019	2 257 000
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2018	-1 981 391
Ordinære avskrivninger i 2019	- 249 159
Balanseført verdi 31.12.2019	26 450

Avskrivningssats: 5 år/lineært.

Note 5 – Varige driftsmidler

	Annet inventar og utstyr
Anskaffelseskost 31.12.2018	10 915 315
Tilgang per 31.12.2019	964 560
Anskaffelseskost 31.12.2019	11 879 875
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2018	-8 380 138
Ordinære avskrivninger i 2019	- 1 031 965
Balanseført verdi 31.12.2019	2 467 772

Avskrivningssats: 3-10 år/lineært.

Note 6 – Finansinntekter og finanskostnader

	2019	2018
Agio gevinst	0	3 474
Sum finansinntekter	0	3 474
Rentekostnader	2 743	1 855
Agio tap	17 865	3 171
Sum finanskostnader	20 609	5 026

Note 8 – Innskutt og opptjent virksomhetskaperital
(nettobudsjetterte virksomheter)

Annen opptjent egenkapital:	
Annen opptjent virksomhetskaperital 1.1.2019	5 456 720
Overført fra periodens resultat	71 005
Sum virksomhetskaperital 31.12.2019	5 527 726

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaperital innenfor den bevilgningsfinansierte virksomheten. Se note 15. Opptjent virksomhetskaperital tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Note 13 – Kundefordringer

	31.12.2019	31.12.2018
Kundefordringer til pålydende	2 803 242	3 656 278
Sum kundefordringer	2 803 242	3 656 278

Note 14 – Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2019	31.12.2018
Forskuddsbetalt lønn	817	1 534
Reiseforskudd	81 679	66 091
Andre fordringer ansatte	0	95 907
Forskuddsbetalte kostnader	975 962	807 179
Andre fordringer	108 356	22 412
Sum	1 166 814	993 122

Note 15 – Avregning statlig og bidragsfinansierte aktivitet mv.

	Avsetning 31.12.2019	Avsetning 31.12.2018	Endring i perioden
Inntektsførte bevilgninger			
Utsatt virksomhet			
Kunnskapsdepartementet	8 164 279	8 099 867	64 413
Sum avregnet bevilgningsfinansierte aktivitet	8 164 279	8 099 867	64 413
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansierte aktivitet			3 485 751
Ikke inntektsførte tilskudd og bidrag			
Statlige etater	13 725 301	17 592 843	-3 867 542
Andre statlige etater		11 562	-11 562
Norges forskningsråd	2 001 251	9 427 729	-7 426 479
Næringsliv og private bidragsyttere	-373 033	61 876	-434 909
Øvrige andre bidragsyttere	1 046 361	559 210	487 152
EU-tilskudd	12 560 301	-2 089 818	14 650 118
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	28 960 180	25 563 403	3 396 778
Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)			
Kunnskapsdepartementet			
Periodisert driftsbevilgning	4 231 000	2 720 000	1 511 000
Strategisk instituttsatsing	1 795 667	0	1 795 667
CASS	271 585	156 915	114 671
Sum Kunnskapsdepartementet	6 298 253	2 876 915	3 421 338
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	6 298 253	2 876 915	3 421 338

Note 16 – Opptjente, ikke fakturerte inntekter

	31.12.2019	31.12.2018
Oppdragsfinansierte aktivitet – statlige etater	352 600	219 296
Oppdragsfinansierte aktivitet – andre	431 970	
Sum fordringer	784 570	219 296

Note 16 – Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

	31.12.2019	31.12.2018
Oppdragsfinansiert aktivitet – statlige etater	15 401	241 325
Oppdragsfinansiert aktivitet – næringsliv/private	222 543	232 849
Sum fordringer	237 944	474 174

Note 17 – Bankinnskudd og kontanter

	31.12.2019	31.12.2018
Innskudd statens konsernkonto	74 940 651	52 713 983
Kontantbeholdning	3 724	1 739
Sum bankinnskudd og kontanter	74 944 375	52 715 722

Note 18 – Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2019	31.12.2018
Skyldig lønn	1 189 963	1 157 177
Skyldige reiseutgifter	186 631	94 367
Påløpte kostnader	2 745 316	2 066 171
Midler som skal videreformidles til andre 1)	15 071 768	
Annen kortsiktig gjeld	-22 643	-11 566
Sum	19 171 034	3 306 148

1) Gjelder overføringer til partnere i EU-prosjektene EUNPACK (kr 1.506.763,-) og Prevex (kr 13.565.004,61)

NORSK UTENRIKSPOLITISK INSTITUTT
Org. nr.: 970955992

Riksrevisjonens beretning

Til Norsk utenrikspolitisk institutt

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Norsk utenrikspolitisk institutt sin årsregnskap for 2019. Årsregnskapet består av ledelseskomentarer, oppstilling av bevilgningsrapportering og virksomhetsregnskap, inklusive kontantstrømoppstilling og noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2019.

Virksomhetsregnskapet viser at resultatet av periodens aktiviteter er 135 418 kroner.

Etter Riksrevisjonens mening gir Norsk utenrikspolitisk institutt sin årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger for 2019 og kapitalposter per 31. desember 2019, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Vi mener videre at virksomhetsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens resultat for 2019 og av eiendeler, gjeld og statens kapital per 31. desember 2019, i samsvar med statlige regnskapsstandarder (SRS).

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forholdene vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2019. Disse forholdene har vi håndtert gjennom revisjonen og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt når det gjelder disse forholdene.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så måte.

Ledelsens, styrets og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen og styret er ansvarlige for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS). Ledelsen og styret er også ansvarlige for å etablere den interne kontrollen som de mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet og styret har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om regnskapsestimater og tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Vi kommuniserer med ledelsen og styret, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer også overordnet departementet om dette.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen og styret og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 27.04.2020

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Thorgunn Nordstrand
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur